

Åtgärdsplan för ovidkommande och bräddat vatten vid Olsfors avloppsreningsverk

Bakgrund

På grund av problematiken med ovidkommande vatten och bräddningar vid Olsfors avloppsreningsverk lämnade VA-enheten 2019-12-23 in *Åtgärdsplan för att ovidkommande och bräddat vatten vid Olsfors avloppsreningsverk* efter föreläggande från Jävsnämnden (JN-2019-40).

Enligt miljöenheten saknade den inlämnade åtgärdsplanen en tydlig styrning mot målet att minska bräddningarna till maximal 10% av inkommande volym. Syftet med denna revidering är att uppfylla detta krav.

Åtgärdsplanen baserades på uppgifter från rapporten *Tillskottsvattenutredning Hultafors och Olsfors 2015* av Hannes Rydberg som utgår på flödesuppgifter från 2014 samt mätningar och fältundersökningar från 2015. Rapportens syfte var att leta efter källor till tillskottsvatten Olsfors avloppsreningsverk är hög.

De enligt rapporten utförda och föreslagna åtgärderna beräknades ge en minskning av mängden tillskottsvatten med 57000 m³ per år, baserat på en förväntad hög grundvattennivån under 53% av årets dygn varav utförda åtgärder står för ca 28000 m³.

Sedan utredningen genomfördes har andelen tillskottsvatten legat förhållandevis stabil samtidigt som bräddvolymen ökat kraftigt. Se tabell nedan.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt flöde inkl. bräddningar [m ³]	266773	254371	187182	271448	216570	210123
Bräddat efter rensgaller [m ³]	12353	18964	6612	26003	49087	35866
Bräddat före rensgaller [m ³]	46	0	4424	196	188	1516
Andel bräddning av totalflöde [%]	4,6	7,4	5,9	9,7	22,8	17,8
Andel tillskottsvatten [%]	84	86,1	78,2	83	73,9	80
Nederbörd [mm]	639	945	797	1040	739	909

Baserat på de ändrade förhållandena när det gäller mängden bräddat vatten och att tidigare utredningar inte gjorts med syfte att minska bräddningarna utan enbart minska den totala mängden tillskottsvatten dras slutsatsen det behövs en ny utredning för att på ett effektivt sätt kunna rikta insatserna till de områden som ger störst påverkan på bräddningarna.

Upphandling av ny utredning

VA-/gatuenheten har under februari 2020 påbörjat upphandling av ett nytt ramavtal för tillskottsvattenutredningar. Kraven i upphandlingen är att konsulten ska kunna utföra flödes- och nederbördsmätning med efterföljande analys och rapport där det presenteras hur olika delområden bidrar till bräddningar och tillskottsvatten samt föreslår lämpliga åtgärder som

behöver vidtas med hänsyn till målet om att minska bräddningarna till maximalt 10% av inkommande volym.

I det fall vidare utredning behövs ska konsulten självständigt kunna utföra detta på såväl kommunala som privata delar av ledningsnätet. Vidare utredningar kan omfatta filmning, färgning, uppdämning, brunnbesiktning, anslutningskontroller m.m. Utredningarna på de kommunala delarna av ledningsnätet ska presenteras som specifika åtgärdsförslag prioriterade efter hur stor andel bräddflödet de förväntas bidra med. Utredningarna på de privata delarna ska presenteras genom en kartbilaga per fastighet med tillhörande text där det tydlig framgår vilka brister som behöver åtgärdas på den aktuella fastigheten med hänsyn till att minska mängden tillskottsvatten.

Upphandlingen förväntas vara redo för avrop efter sommaren 2020.

Tidplan

Åtgärds-tid	2020-q1 – 2020-q3	2020-q3 – 2020-q4	2021-q1 – 2021-q4	2021-q3 –	2021-q3 -
Åtgärd	Upphandling av utrednings-tjänster	Flödesmätning och analys samt presentation av föreslagna åtgärder.	Vidare utredning på kommunalt och privat ledningsnät.	Åtgärder på kommunalt ledningsnät.	Åtgärder på privat ledningsnät.
Resurser	Egna	Konsult	Konsult	Entreprenör och VA/gata	Enskilda fastighets-ägare
Kostnad		Ca 500 kkr	Beroende av utredningens resultat	Beroende av utredningens resultat	Belastar inte VA/gata

Tidplanen är preliminär och kommer att uppdateras efterhand som arbetet fortskrider. Stor osäkerhet råder på pris och tid för de olika åtgärderna då detta beror på resultatet av upphandlingen samt omfattningen av inledande och vidare utredningar. Åtgärder på de kommunala delarna på ledningsnätet kan påbörjas omgående då kommunen har såväl markentreprenör som relining på ramavtal. När det gäller tid för åtgärd på de privata delarna är detta dels ett tidskrävande arbete i utredningsskedet då varje fastighet måste utredas enskilt genom att exempelvis spola stora mängder färgat vatten i samtliga stuprör och dagvattenbrunnar. Fastighetsägarna ska också ha skäligen tid för åtgärd (ca 1 år) och även kunna få förlängning (ca 6 mån) vid behov.